

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vétetnek fel.

Felölös szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Attlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

BAJAI DOLGOK előtérben.

— Monstre deputáció készül. —

Látva a szomszéd városok lázas igyekvését és kapkodását minden a kormány részéről jövő malaszt után, amelyből Bajára ezideig nem valami bőven hullottak a szilánkok sem, a mi városunk is üdvösnek látja újból felhívni ránc a kormány figyelmét, amelynek esetleges jelei szinte ujjalkotnák a várost. Elintézésre váró kéréseink halmaza sürgette már régóta az erélyes akciót, amelynek egyik újabb megnyilatkozásának készül az a deputáció, amely még ebben a hónapban megy fel Budapestre.

Dr. Fehér Lőrinc tb. főjegyzőt küldötte ki a polgármester az ugynevezett előtanulmányozásra, megtudni a hangulatot, amellyel a miniszterek egyes kívánásunkkal szemben viseltetnek. Fehér dr. tegnap érkezett haza s annak a meggyőződésének adott hangsúlyozott kifejezést, hogy a város fejlődési életére fontos eredményeket várhatunk egy nagyobb szabású deputációtól, amely érdekeink képviselésével dokumentálná a város fejlődni akarását.

A régóta epedve várt színházi szubvenció ügye a legreményteljesebb uton van s a többi elintézetlen ügyekkel szemben is nagy jóakaratot tanusítanak a referensek s a miniszterek is. A deputáció hatását információink szerint szinte kétségtelennek kell tartanunk, nemcsak a kormány jóindulata miatt, hanem azért is, mert a legtöbb kérésünk azonkívül hogy jogos, életbevágó változásokat idézhet elő Baján, ahol csak meg kell az energikus lökést adni a fejlődésnek, hogy az lavina módjára sodródjék tova biztos uton.

Reméljük, hogy a város számottevő tényezői készséggel csatlakoznak a deputációhoz, amely egyébként az előjelek után ítélve monstruózusnak ígérkezik. Szükségesnek tartjuk, hogy akik a város érdekeit valóban szívükön viselik minél impozánsabb számban vegyenek részt a küldöttségben, mert egy kisebb deputáció csak a város ügyeivel szemben való érdeklődéstelenséget bizonyítaná a

kormány előtt. Pártszempontok jelenleg nem lehetnek irányadók, hisz itt nem egyéni érdekről, hanem Baja jövőjéről s fejlődőképességének megalapozásáról van szó.

Értesülésünk szerint a deputációba akarják vonni az összes bácsmegyei képviselőket is, akiknek egyrésze már megígérte részvételét. Budapestben a küldöttséghez csatlakozik Dr. Werner Gyula országgy. képviselő, Dr. Werner Adolf főgimnáziumi igazgató bátyja is, aki élénk érdeklődéssel viseltetik városunk ügyei iránt. A nagyküldöttséget, amelyet e hó 21 ére terveznek a város képviselője, báró Podmaniczky Endre fogja vezetni.

A küldöttség a kaszárnya építés ügyében, egy csapattest Bajára helyezése, a színházépítési szubvenció, a felsőkereskedelmi iskola állami támogatása és állami polgári leányiskola létesítése, valamint a törvényszéknek Baján való felállítása ügyében óhajt eljárni, szóval megsürgetni a jótakaró intézkedést mindazon dolgokban, amelyek városunkra nézve fontosak. Ha a deputáció csak legminimálisabb eredményeket is ér el — bár erős a reményünk, hogy a kormány készséggel mozdítja elő fejlődésünket — akkor is komoly törekvést produkált, nemszólva arról, hogy mindenképen kedvező benyomást tenne a kormánynál a város érdekében való ilyen összetartó deputáció, amely előtt csakis a város előmozdításának célja lebeg.

Frázisok alkonya.

A helyi ellenzéki sajtóorganum f. é. 8 ik számában »Mungó ábrándok alkonya« felirással, dr. Nyiraty névalírással ellátott cikk látott napvilágot. Dr. Nyiraty ritkán ír cikket, de annál többet gyűjt. Gyűjti a frázisait, melyeket aztán egy cikk keretébe összefoglal és bemutat az olvasóinak. Nem tehet róla, hogy frázisgyűjteménye nem változatos. Elvégre a frázisok és csodabogarak nem oly sokfélék, hogy azokból minden egyes alkalommal egy új cikk gerendázatát összeróhassa.

Egy jól berendezett frázisgyár tehát úgy segít magán, hogy előkeresi az elraktározott frázisait azokat új címmel megfűjeli s úgy bocsátja őket utjukra, ma Péternek, holnap Pálnak a címére.

Ezuttal a lapunk címére eregeti el a jól ismert bombasztikus frázisait, és gondosan propagált csodabogarait. Vajon ki ne olvasott volna hírlapi cikkeiben a »karakterisztikusan terjedelmes fülekről?«

Vagy ki ne ismerné írásaiból a régi közmondást: »disznó elé ne önts gyöngyöt?« Szegény közmondást annyszor idézte már, hogy szinte megfordul a sirjában.

Ki ne emlékeznék vissza az általa előszerttel idézett »pofonnal kipárnázott testrésze, amit tisztességes embernél ábrázatnak nevezünk?« Ez az idézet nála szintén karriéret csinált.

Hát »a buta Kati a pingált szobába hány-szor lett már bevezetve?«

S mire méltassuk cikkének stílusvirágait? Csokorba kötjük azokat, hadd pompázzanak egymás mellett legalább még egy napig. Értékekkel, s jelentőséggel amugy se bírtak soha.

Ime a csokor: »Azok a sárga csőrű és piszkos tollu, egyébként a jóllakottság pillanataiban az okjektív nyugodt szemlélődés kéjes álmaiban tetszelgő madarak, melyek stb.«

»Ugyancsak sok mungó koponya avanzsirozhatott törött fazékká, míg ezt a barnumi gondolatot kisütötték!«

»Megnyugtathatom a Khuen tojásból erőszak költötte, azonban erőlködés nélkül hamisan fűtülő madarkákat.«

»A mi pártunk eddig se szokott handabandázni — ami különben az ország nyomorító mungó hordának kisajátított és egyedüli élettelensége.«

»Nem akarjuk kitenni hiveinket a vesztegetésből, csalásból, megfélemlítésből, erőszakból tengelő mungó éra kiszámíthatatlan bosszujának.«

»Akciók a kapaszkodó szolgálékú klikkuralom csökönyös »csak azért sem« szikláján előreláthatólag ugysis hajótörést szenvedne.«

»Kadaver illatu mungók erkölcsi temetőjébe.«

»Becestelenség fertőjéve tették.«

»A nagyerejű mungók nem mertek kilépni a placra, mert féltek, hogy nagyon is térde alá kerülnek a szerintük meggyöngyült függetlenség pártnak.«

»Most ha ők hivatalos jelöltet állítanak, azt a kutya se fűtűli le.«

»Kétféle hangon fűtűrésző mungó gimplik.«

»Bátorkodom kilátásba helyezni a mungó szemfüleseknek, hogy stb, amikor is ismét lesz szerencséje a sárga irigységnek előnteni a verbéli mungók fekete lelkeit.«

Az itt kiemelt és ki nem emelt keretekbe illesztette be cikkét dr. Nyiraty. A cikke élére: »Mungó ábrándok alkonya« címet tette. Egy kissé sietett a cikkiró. Sokkal több joggal írhatta volna cikke élére: »Frázisok alkonya.« Mert ma már — hála isten — (igy írja ő is), a frázisok terrorisztikus ereje megdőrtött

A nagyhangu frázisok »aranjuezi napjai lejártak.«

Kimutatás a rendőrség mult évi működéséről.

Évről évre sokasodnak azok az ügydarabok, amelyeket a rendőrség feldolgoz, ami kétség-telen jele annak, hogy mégis csak folyton vá rosiasabbak leszünk. Elhivathatatlan és némi- leg sajnos ugyanis, hogy a város igazi város- iasságát manapság még a rendőrségi statisztika- kák determinálják.

Baja ősideje volt az az idő, amikor négy százezer rendőr őrködött a város békéjére, amikor mindennap két embert bicskáltak agyon s amikor a főkapitányt nappal verték el duhaj legények. A csendőrség bevonulása új lapot nyitott a bűnesetek krónikájában s attól az időtől kezdve vehettek az emberek maguknak annyi bátorságot, hogy fegyvertelenül is ki- mertek menni az al- vagy felvégre. Ez a sze- kundér korszak meglehetősen rendet teremtett Baján és megszüntette azt az őskort, amelyet a primitív bicskázási bűnesetek domináltak.

A rendőrség dolga azonban ezzel a kulturá- lis haladással folyton szaporodott, bár a pri- mitívebb bűnesetek mindig ritkábbak lettek. Manapság már többé-kevésbé kielégítően rendezettek a város közrendészeti viszonyai, s tisztán a rendőrség létszámának szükséges még elengedhetetlenül, hogy olyan állapot állandósuljon Baján, amelyben a városiaságot jellemző rendőrségi ügydarabok szaporodnak, de a bűnesetek és kihágások amazoknak folytonos nagyobbodásával arányosan keves- bednek.

Az elmúlt év rendőrségi statisztikája is eléggé kedvező már. Hatalmas anyagot dolgozott fel a rendőrség, olyan anyagot amely kétszerannyi munkaerőt igényelne voltaképpen. Minden osztá- lyu iktatóba érkezett ügydarabok huszonöt- harminc százalékkal szaporodtak, annélkül, hogy a munkaerő is erősebbé vált volna. A konzekvenciákat könnyű ebből a tényből levonni. A cimbent ígért statisztika egyébként a kö- vetkező:

1912. évben.

Kapitányi iktatóba beérkezett	8568	ügyd.
Kihágási iktatóba beérkezett	1466	ügyd.
Bűnügyi iktatóba beérkezett	1631	ügyd.
Kézbesítés végett beérkezett	3645	drb.
Fizetési meghagyás beérkezett	2183	drb.
Cselédkönyv kiadatott	123	drb.
Munkakönyv kiadatott	132	drb.
Házaló könyv kiadatott	66	drb.
Igazolási jegy kiadatott	49	drb.
Új járlat kiadatott	5905	drb.
Hátírt járlat kiadatott	3907	drb.

H I R E K.

— **Személyi hírek.** Dr. Hegedüs Aladár kir tanácsos polgármester a napokban foglalta el hivatalát hosszabb szabadsága letelével. A polgármester súlyosan megrongált egészsége ugyszólván tökéletesen helyreállt, úgy hogy megújuló munkakedvét teljesen a város ügyei- re fordíthatja ismét. Öszinte örömmel vették városszerte tudomásul a polgármester egészsé- gi állapotában beállott javulást s szívesen lát- juk újból a város vezetésének élén. — Fehér Lőrinc dr., tb. főjegyző tegnap érkezett haza Budapestről, ahol számos bajai ügy kedvező állásáról nyert információt.

— **Előléptetés.** Jeszeniczei Jankovich Mik- lós alezredest, a bajai honvédszázados par- rancsnokát, ugyanezen honvédszázados par- rancsnokává léptették elő. A koncilians mo- doru alezredese Szabadkára való távozását őszintén sajnálja a bajai ur társadalom, amely- nek Jankovich egyik elismerten szimpatikus tagja volt, aki nagyban hozzájárult a katoná- ság és polgárság közötti jó viszony fenntartá- sához. Az ezredparancsnoknak Szabadkán is bizonyára oly megbecsülésben lesz része, mint Baján.

— **Deputáció a kormányhoz.** E hó hu- szonnegyedikére monstre deputáció készült Bu- dapestre, a függőben lévő bajai kérések ked- vező elintézésének sürgetésére. A deputációban a megye képviselői is javarészből megigérték részvételüket. A deputációt dr. Fehér Lőrinc tb. főjegyző szervezi.

— **Kilépés a függetlenségi pártból.** Ér- tetülésünk szerint Szász János bejelentette a bajai függetlenségi pártból való kilépését. A Weidinger Dezső megkezdte kilépési folya- mat, tehát letagadhatatlanul megindult Baján is.

— **A gazdasági bizottság** Hegedüs Ala- dár dr. kir. tanácsos, polgármester elnöklésé- vel tudomásul vette a posványosi út tökéle- tes elkészítését.

— **A Bajai Sport Egyesület** 1913. évi január hó 25 én este pontosan 8 órakor a »Bajai Ipartestület« nagytermében footbali- stá- bált rendez, melyet műkedvelő előadás előz meg. Szire kerül »Az áldozati bárány.« Bohó- zat 3 felvonásban. Irta Walther Oszkár a következő szereplőkkel: Verók János, Heiszky Rezsőné, Kristóf Ferenc, Bosnyák Ilonka, ifj. Wunderlich József, Scherk Jolánka, Bogdány Mihály, Heiszky Rezső, Reisz Etelka, Kiss Jánosné, Nagy István, Rózahegyi Dezső, Sugó Várady András. Rendező Kováts S. és dr. Móder. Számozott személyjegy 2 kor., II. hely 2 kor. 60 f., Állóhely 1 kor. Az esti pénztárnál minden jegy 50 fillérrel drágább. Jegyek kaphatók Lukács V. dohánytőzsdéjé- ben. Özv. Fogt Alajosné és Rehák György üzletében. Főpróba 1913. január hó 23 án este 8 órakor. Belépő-díj 30 fillér.

— **Az Oltáregyesület** tombolájához tár- gyakat küldöttek: özv. Adliczer Alajosné, Ár- tinger Pöre, Borizsák Istvánné, Császár Leona, ifj. Cserba Györgyné, Farkas Mihály, Fischer Béla, özv. Gschöszer Lajosné, Gschöszer Má- ria, Gschöszer Anna, Kilbinger Ferencné, Ki- rály Béláné, dr. Klénáncz Györgyné, Kollár Ágostonné, dr. Koller Imréné, K. V., özv. Kugler Nándorné, Latinovits Laura, Major Margit, Marosi Jakab, Milasevits Erzsébet Mü- ller Józsefné, Müller Matild, dr. Nikolausz Bé- lané, Pescke Irma, Petrich Simonné, Petrich Katalin, Pollermann Bertalané, dr. Pollerman Arthurné, dr. Reiser Péterné, Radány Gizella, Rehák Györgyné, Snitcinger Mária, Scharpf Elekné, Spitznagl Ferencné Svarcz Ágnes, Stamil Jenő, Tománovits Györgyné, Tüske Jánosné, ifj. Wunderlich Józsefné, Wagenblatt Feren. Felülizettek: Tury Mátýásné 3 kor. Gauder István 2 kor. Burkovits Réháné 1 K özv. Gabriélsz Károlyné 1 kor. Reháké 60 fillér. Az áldozóknak halás köszönetet mond az Elnökség. Bevétel: 142 K. Kiadás: 18 K 60 fill. Tiszta jövedelem 123 K 40 fil.

— **Felkértek** bennünket annak a közlésére, hogy egyik helyi lapnak azon híradása, mely szerint dr. Singer Elemér bajai származásu paksi orvos párbajban csett el — nem felel meg a valóságnak, mert dr. Singer halálát szívizéhihűdés okozta.

— **Ujévi üdvözlések megváltása.** A ba- jai kath. négyelet gyűjtő ivén befolyt: dr. Koller Imréné, Michitsch Józsefné, Ertl Jánosné, özv. Stájer Gyuláné 5—5 korona, dr. Bernhart Jánosné, Tománovics Györgyné, Müller Jó- zsefné, Allaga Ottóné, Scharph Elekné, Ertl Józsefné, Vojnits Máténé 2—2 korona, Bern- hart Ernőné, dr. Klénáncz Györgyné, dr. Ni- colausz Béláné, dr. Makray Lászlóné, Scherer Károlyné, N. N., Kolosváry Sándorné, özv. Fogt Alajosné, dr. Pollerman Arthurné, dr. Raisz Sándorné, özv. Rogovics Ignácné, Prigl Károlyné, Szabai Ferencné, özv. Csíhás Fe- rencné, Wágner Antalné 1—1 korona, össze- sen 49 korona. Az összes gyűjtő iveken be- folyt 372 K 50 f, amelyből a nyomtatványokért felmerült 12 K 50 f költség, fennmaradt 360 korona. Ezen összegből a bajai kath. négye- letnek, a bajai izr. négyeletnek és a bajai jótékonycélu leányegyletnek egyenként 120 korona jutott. — Erdős Jakab polg. iskolai igazgató gyűjtőívén befolyt: az izr. tanítótes- tülettől 10 korona, amely összeg a két nő- egyeletnek és a leányegyletnek egyenlő részben pótlólag megküldetett.

— **Népgyűlés.** A bajai szociáldemokrata párt vasárnap délután népgyűlést tartott a kormányválasztójogi tervezete ellen. A népgyű- lésen Payer János, a szakszervezeti tanács másodtitkára mondott tetszéssel fogadott be- szédet. A gyűlés elnöke Fábik József volt, a rendőrhatalóságot pedig Hechtl József dr. rend- őrkapitány képviselte. A népgyűlés minden incidens és különösebb lelkesedés nélkül zaj- lott le.

— **Tisztújító közgyűlés.** A Bajai Keres- kedelmi Kaszinó tegnapelőtt délután tartotta ez évi tisztújító közgyűlést, amelyen a volt választmányt majdnem változatlanul megtar- tották, és új tagul csak Löwinger Jenő bank- igazgató került a választmányba. A régi tisz- tikart is megválasztották. A kaszinó gazdája Szász János lett.

— **Az ismeretterjesztő liceumi előadá- sok** sorozatán január 12-én Csengő Nándor tanár tartott közel két órás előadást a »Cs- p- folyó levegőről.« Nagy tudományos készült- séggel fejtegette a tudósok halmezejét, hogy az egyes tárgyakat egyik halmazállapotból a másikba átvigyék. Legnagyobb nehézségbe- tüközött különösen a gázmű testeknél azon kritikus hőmérsékletet és nyomást megtalálni, amelynél cseppfolyókká válnak azok. Az ál- landóan kutató emberi észnek sikerült e nagy problémát is megfejteni s így most a körü- löttünk gáz állapotban levő levegőt is csepp- folyósítani. A tudós tanár gyönyörű, eddig nálunk még be nem mutatott kísérletekkel tette még élvezetesebbé előadását.

— **Szeszlopás.** Pollák Bernát és fiai cég feljelentést tett a rendőrségnél, hogy bor és szesz készletét hosszabb idő óta állandóan lop- ják ismeretlen tettesek. A csendőrség a nyomozás eredményeképp kiderítette, hogy a tol- vajok a cég sirkötületében alkalmazott két munkás voltak. Neuper István és Kulics And- rás a falat ásták ki és úgy lopták a bort és a szeszt. Mindkettőjüket letartóztatták.

— **Betörés.** Salamon Sándor gépkereskedő lakásából tegnapelőtt ismeretlen tettesek be- törtek és több ruhát loptak el. A csendőrség nyomoz a betörők után.

— **Bicskázási csendélet.** Gyurákovits Pált tegnapelőtt éjjel a Budapesti uton Maglai Mátýás megtámadta és zsebkéssel összeszur- kálta. Ok: cherchez la femme. A sebesülés egyébként nem súlyos.

— **A* B. S. E. részvényei.** A Bajai Sport Egylet pályája berendezési és felszerelési költségeinek fedezésére részvényeket bocsát ki. A részvények ára 10 korona. A részvények 10% át minden év első felében sorolják ki. A be nem váltott részvények az egylet tulajdonába mennek át.

— **A Nemzeti Szálloda új tulajdonosa.** A kereskedelmi kaszinótól az elmúlt napokban özv. Deutsch Mátyásné megvette a Nemzeti Szállodát, amelyet ezidig bérben birt. A vételt a kaszinó tegnapielőtti közgyűlése jóvá hagyta.

— **A zálogházak barátja.** Konta Lajosné titkos szerelemmel vonzódik a zálogházakhoz s épp ezért a neki tisztításra átadott ruhákat konzekvensen oda vitte. A tulajdonosok, akik hiába követelték a ruhákat feljelenítették a zálogházak barátját.

— **Liceális előadás.** A Legényegylet vasárnapi liceális előadását Heller Richard polgári iskolai igazgató tartja az Ipartestület nagytermében. Az előadás címe: A madarak szerepe és házassága. Az előadásra jegyek előre válthatók. Kezdeté délután 5 órakor van.

— **Társas utazás.** Makfalvi Ferenc kassai kereskedelmi iskolai tanár husvétkor társas utazást rendez Olaszországba. Programba van véve Róma, Tivoli, Nápoly, Pompeji, Capri-sziget, Sorrentó, Pozzuoli, a Tuzaró stb. A két hétig tartó s minden kényelmet nyújtó utazás II. osztályban (hajón I. oszt.) összes költsége a külön kirándulásokkal, borraival, vezetőket, belépő díjakat is beszámítva 320 korona. Elsőrangú szállodák és ellátás. Indulás Kassáról március 14-én. Jelentkezni lehet Makfalvi Ferenc tanárnál (Kassa, Mikos-utca 10.) és László Bélánál, a Kassai Hírlap szerkesztőjénél, akik szívesen küldenek programot s adnak bővebb felvilágosítást úgy a jelen, mint a július hónapra Norvégiába tervezett társas utazásról.

— **Tintairon használata a postaküldemények címzésénél.** A m. kir. posta és távirda vezérigazgatóság közlése szerint a folyó évtől kezdve a belföldi, valamint az Ausztriával és a Bosznia-Hercegovinával való forgalomban meg van engedve, hogy a feladók az sjánlott levélpostai küldeményeket, továbbá — alábbi kivétellel — a csomagokat és ezek szállítóleveleit tintaironnal is címezhessek. Ajánlott levélpostai küldemények címzésénél a tintairont akár a címoldalak előzetes megnevesítésével, akár száraz alapon szabad használni. Csomagok és ezek szállítóleveleinek tintaironnal való címzésénél azonban az alábbi előzetes megnevesítés kötelező. Aranyat, ezüstöt, bankjegyet, értékpapírt vagy drágaságot tartalmazó, ugyisint 600 koronánál nagyobb értéknyilvántartással ellátott csomagok és szállítóleveleik címzésénél a tintairon használata tilos. Pénzeslevelek és postautalványok címzésénél a tintairon használata ezután sincs megengedve.

— **Téli idillek.** Hirmann József vaskuti lakos a bajai Szentháromság téren leszállt a kocsijáról oly szerencsétlenül, hogy elcsuszott és jobbkarját eltörte. — Steigervald Ferenc 37 éves bajai lakos elcsuszott a Szent Antal utcában és eltörte jobb lábát.

— **Éjjeli verekedők.** Kacsor Ferenc a napokban vígan ballagott úgy éjfél tájban a Szegedi úton, amikor Borkovits József és Schmidt József egy kapualjából előugorva megtámadták és alaposan megverték. Kacsor feljelentésére a rendőrség vette kezébe az ügyet.

— **En vagyok a Sablongyárnak utazója.** Pollák Emil (Polgár Jenő) bajmoki születésű 23 éves kereskedelmi utazó ma család büntetével állott a vádlottak padján Pollák a bajai Első Bácska Sablongyárnak volt az utazója s ilyen minőségében előlegeket vett fel, majd fiktív megrendelési lapokat küldött a gyárnak s az értők járó jutalékot felvette. Mikor a gyár igazgatósága rájött a turpisságra, Pollák megszökött. A szabadkai törvényszék vizsgálóbírája köröző levelet adott ki ellene s ennek alapján a fővárosban tartóztatták s Szabadkára hozták, ahol dec. 5-ike óta vizsgálati fogoly. A mai tárgyaláson Pollák beismerő vallomást tett s csupán betegeskedését és súlyos anyagi helyzetét hozta fel mentő körülményként. A bíróság három hónapi fogházra ítélte, amelyből egy hónapot kitöltöttek vett.

— **Új szálló.** Impozáns látványossága a fővárosnak a Zsigmond utca 38/40. szám alatt újonnan épült hatemeletes Grand Hotel „Esplanade” nagy szálló, mely augusztus 15-én nyílt meg. A szálló a Rózsadomb tövében fekszik, szemben a Szent Lukács- és Császárfürdővel, tehát egyik fővonalon és a keleti, nyugati, kelenföldi és délvasuti pályaudvaroktól majenem egyenes vonalban, villamoson pár perc alatt elérhető. Maga a szálló nagyarányú épülete, hatalmas méreteivel, izléses építkezésével, már külsőleg is kellemesen hat. Hatalmas halljából, fényesen berendezett étterem, tágas, magasan épült kávéház nyílik. Van nagy társalgóterem, kényelmes olvasó-, írószoba és fürdő. Az emeletre modern személyszállító liftek vezetnek. A szállónak 250 szobája van. Minden egyes szoba gyönyörű részlettel berendezéssel, felszerelve hideg- és melegvízzel, villamos világítással, stb., stb. E nagyarányú vállalatot gyakorlott, e téren már évti-

zedek óta működő Pallai Miksa igazgató-tulajdonos személyesen vezeti, ki a Deák Ferenc és István Király szállodák alapítója is volt. A szálló vezetősége kitűnő ételekről, italokról és ezenfelül még pensio rendszerről is gondoskodott, valamint az összes pályaudvarokon autójáratot tart fenn. 1551

— **Fontos tényező ragályos betegségek elkerülésére a szájüreg és a fogak rendszeres ápolása.** Ma már általánosan tudott dolog, hogy minden fertőző betegség parányi baktériumok révén terjed el és ezek szaporodásához a szájüregben ahol romlott fog vagy gyökér is van kedvező talajul szolgál. A szájak rendszeres tisztántartása és a fogak mechanikai tisztítása valamely jól bevált fogápolási szerrel, mint amilyen a Sarg féle Kalodont megedződik a foghús a fogak tiszták egészségesekek, fehérek maradnak és a betegséget elkerülhetjük mert a legújabb kutatások szerint a baktériumok okozzák pl. a torokgyulladást, gyomorhajókat stb. Nem lehet eléggé utalni azokra a káros következményekre, melyek a fogak ápolásának az emésztés anynyira fontos és nélkülözhetetlen szervének elhanyagolása folytán állanak elő. Ellof Föberg doktor Stockholm kimutatja, hogy 73% a caries betegeknek baját az elhanyagolt fogainak köszönhetette. A fogak rendszeres tisztítása minden étkezés után és lefekvés előtt egy jól bevált és elismert szerrel, mint amilyen a Sarg-féle Kalodont nem ajánlható eléggé.

Csinos kivétel
névjegyek
rendelhetők lapunk kiadóhivatalában

BIRÓ LAJOS, BÁRDI SÁNDOR
HERCZEG FERENC, KENEDI GÉZA
KÓBOR TAMÁS, KOZMA ANDOR

az írók és ujságírók színe-java írjak

a legjobban szerkesztett, teljesen független
legelterjedtebb és napi lapot
legnagyobb magyar

AZ UJSÁG-ot

Vasárnap: „Asszony“, „Gyermek“
„Automobil“ és „Sport“ melléklet.

Felelős szerkesztő: GAJARI ÖDÖN.
Szerkesztő-társ: Dr. ÁGAI BÉLA.

— Előfizetési árak: —

Egy évre . . . K 28.—
Félévre . . . „ 14.—
Negyedévre . . . „ 7.—
Egy hónapra „ 2.40

Egyes példány ára ünnep-
és vasárnapokor egyformán

AZ UJSÁG terjedelme rendezésben 32—36—40 oldal.

Vasár- és ünnepnapokon 80—00—200—280 oldal.
MEGRENDELŐ-CIM:

Az Ujság kiadóhivatala.
Budapest, VII. Rákóczi-ut 54. sz.

10 fillér

MEGJELENT!

és itt helyben minden hir-
lapárusítónál kapható a

FIDIBUSZ

legújabb száma

Ára 12 fillér.

A Bajai takarékpénztár bérházában
két kisebb esetleg egy nagyobb

LAKÁS

1912. novem-
ber 1-re **kiadó.**

Egy jóházból való

FIUT

tanulólul felvesz Kollár A. könyvkötészete.

Horgony-Syrup. Sarsaparillae
compos.
Vértisztítósz. Úvegeje 3.00 és 7.50 kor

Horgony-Liniment. Capsici compos.
A **Horgony-Pain-Expeller** pötléka.
Fájdalomnyitő bedörzsölés
meghűlésnél, rheumánál, köszvénynél stb
Úvegeje 80. 1.40. 2. - kor

Horgony-Vas-Albuminat-
Tinktúra.
Vérezegénységnél és sápkórnál. - Úvegeje 1.40 kor.

Beszerezhető
a legtöbb gyógyszerárban vagy közvetlenül
RIGHTER dr. az „Arany orozslán”-hoz ozimott prágai
(I. Elisabethtraße 5) gyógyszerárából.

Raktár Magyarország részére:

Török József gyógyszerárban BUDAPEST.

Házak és háztelkek eladása

a Kenderesi zug-utcában lévő kertem, mely alkalmas háztelkeknek is, a sporttelep tőzszomszédságában és abban lévő ház, Deák Ferenc, Petőfi Sándor, Czifrusz Ferenc utcában lévő házaim és háztelkeim kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó. Ugyanott egy nagy raktár és nagy istálló azonnal kiadó. Bővebb értesítés nyerhető a tulajdonosnál: 1632

Deák-utca 21.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle pemetefü cukorkánál!

Vásárláoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utáznata van. Az eredetinek minden egyes darabján darabján rajta van a Réthy név.

1 doboz ára 60 fill. Nagy doboz 1 kor.

Mindenütt kapható.

Téli vasuti menetrend Baja városát érintő vonatokról.

Érvényes 1912. évi október hó 1-től.

Oda					Szabadka-Baja-Bátaszék.					Vissza					
Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	
5402	5404	5406	5408	5410	5401	5403	5405	5407	5409	5401	5403	5405	5407	5409	
I-III	I-III	I-III	I-III	I-III	I-III	I-III	I-III	I-III	I-III	I-III	I-III	I-III	I-III	I-III	
1010	710	745		12 45 2 45 3 20	ind.	Budapest keleti p. u.	—	—	érk.	12 00		1 00 1 40	7 20	10 00	5 45
505	1036	220	4 43	725	ind.	Szabadka	—	—	érk.	710		9 30	12 21	6 27	9 34
512	1044	228	4 50	732		Szabadkai műtrágyagyár	—	—		704		9 24	12 15	6 21	9 28
517	1049	233	4 55	737		Horvátanyák 2. sz. őrház	—	—		658		9 18	12 09	6 15	9 21
522	1054	238	5 00	742		Kelebiai tanyák 3. sz. őrház	—	—		653		9 13	12 04	6 10	9 16
528	1100	244	5 05	748		Szabadkai tanyák 4. sz. őrház	—	—		647		9 07	11 58	6 08	9 10
536	1108	251	5 12	755		Csikéria	—	—		641		9 02	11 52	6 05	9 04
543	1116	258	5 19	802		Bácsalmási vöröserdő 8. sz. őrház	—	—		633		8 55	11 43	5 50	8 52
548	1121	303	5 24	807		Bácsalmási szőlők	—	—		629		8 51	11 39	5 46	8 48
555	1128	310	5 31	814	érk.	Bácsalmás	—	—	ind.	620		8 42	11 30	5 37	8 38
560	—	301	—	741	érk.	Kiskunhalas	—	—	ind.	—		—	12 00	—	8 30
343	1121	—	—	739		Regőce	—	—		620		—	3 30	—	8 40
606	1140	320	5 33	824	ind.	Bácsalmás	—	—	érk.	608		8 41	11 15	5 32	8 28
611	1145	325	5 36	829		Álmás	—	—		601		8 37	11 11	5 28	8 19
620	1154	334	5 44	838		Óalmás	—	—		552		8 29	11 02	5 19	8 10
633	1205	347	5 55	849		Bácsbokod-Bácsborsód	—	—		541		8 19	10 51	5 09	7 59
651	1223	405	6 13	907		Bajai szőlők 24. sz. őrház	—	—		520		8 01	10 32	4 51	7 40
659	1231	413	6 20	915	érk.	Baja	—	—	ind.	512		7 53	10 24	4 43	7 32
709	1241	429	6 22	925	ind.	Baja	—	—	érk.	503		7 43	10 09	4 28	7 22
719	1251	439	6 30	935		Pörboly felső megálló	—	—		454		7 34	10 00	4 19	7 13
727	1259	447	6 37	943		Pörboly	—	—		446		7 27	9 53	4 18	7 06
738	110	458	6 50	954		Alsónyék	—	—		435		7 15	9 42	4 04	6 55
742	114	502	6 55	958		Bátaszék	—	—	ind.	430		7 11	9 38	3 59	6 50
800	155	—	7 07	—	ind.	Bátaszék	—	—	érk.	—		6 52	—	3 49	—
957	413	—	9 07	—	érk.	Ujdombóvár	—	—	ind.	—		4 46	—	2 13	—

Oda					Baja-Zombor-Ujvidék.					Vissza					
Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	
—	—	400	803	100	450	ind.	Baja	—	—	érk.	635	940	323	706	—
—	—	411	813	110	500		Baja szállás város	—	—		627	933	315	658	—
—	—	425	826	127	513		Vaskút	—	—		610	917	289	642	—
—	—	451	851	201	538		Gara	—	—		542	847	237	616	—
—	—	506	906	215	552	érk.	Regőce	—	—	ind.	515	823	217	553	—
—	—	509	916	216	557	ind.	Regőce	—	—	érk.	505	815	157	542	—
—	—	537	957	239	627		Órszállás	—	—		447	759	140	525	—
—	—	547	1007	248	637		Körtés 13. sz. őrház	—	—		426	730	117	505	—
—	—	556	1029	256	651		Gádor	—	—		416	723	110	458	—
—	—	608	1041	307	704		Magyarut 16. sz. őrház	—	—		350	701	1247	440	—
—	—	615	1048	314	711		Nenadies	—	—		342	655	1241	434	—
—	—	625	1058	323	720	érk.	Zombor	—	—	ind.	330	645	1230	423	—
—	—	1031	—	717	—	érk.	Ujvidék	—	—	ind.	—	217	751	—	—
—	—	214	—	1038	—		Belgrad	—	—		—	—	541	—	—

Oda					Baja-Bezdán-Zombor					Vissza				
Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.
—	—	—	3 17	12 38	5 05	ind.	Baja	—	—	érk.	6 54	12 22	9 00	—
—	—	—	3 41	1 00	5 29		Vodica	—	—		6 28	11 57	8 34	—
—	—	—	6 35	3 29	8 35	érk.	Zombor	—	—	ind.	3 26	9 00	6 75	—